

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

27.05.2026

Vår ref:

2022/9093

Deres dato:

Deres ref:

MOSS KOMMUNE PLAN, MILJØ OG TEKNIKK
Postboks 175
1501 MOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anniken Kvam, 32266615

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2025 - Moss kommunes avløpsnett

**Moss kommune har ikke avvik fra krav i tillatelse og eller forurensningsregelverket i
rapporteringsåret 2025.**

**Statsforvalteren påpeker at et overløpspunkt på avløpsnettet til Fuglevik avløpsrenseanlegg
står for 94,55 % av totalt overløpsutslipp på avløpsnettet til Moss kommune. Vi forutsetter at
kommunen iverksetter tiltak jf. krav i tillatelsen og tiltaksplikten i forurensningsloven § 7.**

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten for rapporteringsåret 2025 til etterretning.

**Moss kommune må søke Statsforvalteren om ny tillatelse etter forurensningsloven for
kommunens avløpsnett i Fuglevik og Kambo renseanlegg.**

**Kommunen skal betale et gebyr på 10 600 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapporten.
Miljødirektoratet vil ettersende faktura.**

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Moss kommune sitt avløpsnett til Fuglevik
avløpsrenseanlegg og Moss kommune sitt avløpsnett til Kambo avløpsrenseanlegg.

Avløpsnettet tilknyttet Fuglevik avløpsrenseanlegg

Moss kommune har rapportert at avløpsnettet til Fuglevik avløpsrenseanlegg har 17 installerte
regnvannsoverløp i fellessystem og 89 installerte nødoverløp. Dere har beregnet at 42 966 m³
urenset avløpsvann og 465 kg fosfor ble sluppet ut i lokale resipienter ved overløp på avløpsnettet i
2025. Innrapporterte tall for vannmengder (m³), viser at størst mengde urensset avløpsvann ble
sluppet ut til Værlebukta i rapporteringsåret. Til sammenligning ble det sluppet ut 67 441 m³ urensset
avløpsvann og 384,9 kg fosfor fra Moss kommunes avløpsnett til Fuglevik avløpsrenseanlegg i 2024.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Moss kommune rapporterer at det er 46 272 innbyggere og 786 fritidsboliger tilknyttet avløpsnett i 2025. Dette er en økning på 484 innbyggere og 30 fritidsboliger sammenlignet med det som ble rapportert ved fjorårets rapportering.

Avløpsnett tilknyttet Kambo avløpsrenseanlegg

Moss kommune har rapportert at avløpsnett til Kambo avløpsrenseanlegg har 11 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp i fellessystem. Dere har beregnet at 133,4 m³ urensset avløpsvann og 2,9 kg fosfor ble sluppet ut til lokale resipienter ved overløp på avløpsnett i 2025. Innrapporterte tall for vannmengde (m³) i overløp, viser at størst mengde urensset avløpsvann ble sluppet ut til bekk (Vansjø) i rapporteringsåret. Til sammenligning slapp Moss kommunes avløpsnett til Kambo avløpsrenseanlegg ut 6 m³ urensset avløpsvann og 0,13 kg fosfor som følge av overløp i 2024.

Moss kommune rapporterer at det er 6 611 innbyggere og 9 fritidsboliger tilknyttet avløpsnett i 2025. Dette er en nedgang fra antallet som ble rapportert ved fjorårets rapportering, da det ble rapportert 6 719 innbyggere og 11 fritidsboliger tilknyttet avløpsnett.

Felles for avløpssektoren i Moss kommune

Moss kommune estimerer at virkningsgraden på begge avløpsnettene (Fuglevik rensedistrikt og Kambo rensedistrikt) var 98,83 % i rapporteringsåret. Videre estimerer dere at 1,17 % av de totale tilførte vannmengder har blitt sluppet ut via driftsoverløp. Vi registrerer at kommunen har beregnet virkningsgrad ved å trekke fra driftsoverløp. Statsforvalteren minner om at virkningsgrad skal beregnes ved å legge til grunn målte verdier for overløp eller beregnede verdier for mindre omfattende overløpsutslipp. I tillegg skal andre ulike kilder til tap beregnes eller vurderes. Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det i nye tillatelser stilles krav til dokumentasjon av virkningsgrad for avløpsnett, samt at utslipp på grunn av feil på avløpsnett, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnett med mer enn 5 %, og deretter 3 % etter en viss tid. Videre stilles det krav til at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke skal være over 2 %.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnett. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

I skjemaet for årsrapportering oppgir dere at 83 nye abonnenter er tilknyttet for begge avløpsnettene sammenlagt i rapporteringsåret.

Moss kommune opplyser om at det i rapporteringsåret er gjennomført separeringstiltak og fornyelse av pumper, samt tilknytning av private avløpsløsninger. Driftsmessig har 2025 vært preget av noen større driftsavbrudd med uønskede utslipp.

Kommunen har også startet opp organisering av arbeidet med fremmedvannsreduksjon

Moss kommune er i gang med kartlegging og oversikt over industripåslipp. Dette arbeidet fortsetter inn i 2026. Kommunen opplyser om at det pågår større utbyggingsplaner i flere områder i kommunen.

Resipientovervåkning

Moss kommune oppgir at de har gjennomført resipientovervåkning i rapporteringsåret og at data er lastet opp i Vannmiljø.

I henhold til utslippstillatelser datert 03.04.2008 og 09.09.2008 punkt 12.1 skal kommunen sørge for overvåking av lokale effekter av utslippene i tilknytning til alle overløpene/ nødoverløpene og andre punkter med kjent risiko for utslipp. Resultatene fra den lokale overvåkingen skal innarbeides i årsrapporten.

I skjemaet for årsrapportering oppgir kommunen at prøveprogrammet for overvåkning av ferskvannsresipienter til avløpsnett inkluderer 27 faste prøvepunkter. Det tas ut prøver seks ganger/år. Kommunen opplyser om at de jobber tverrfaglig for å bedre kvaliteten på ferskvannsforekomstene i regionen. Når det gjelder overløp fra avløp, trekker kommunen frem behov for oppfølging i Mosseelva og kystlinjen i Rygge. Kommunen skriver at de bekkene hvor prøver tas, generelt er preget av overvann og landbruk. Hovedkilden til dårlig økologisk tilstand er overvann, ikke spredt avløp. De bynære bekkene er mer belastet med bakterier, mens enkelte av de landlige bekkene er mer belastet med næringsstoffer. Vansjø er mest påvirket av andre kilder enn avløp.

Videre skal kommunen bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen i vannområde Morsa og Ytre Oslofjord, samt Hobøl-Vansjøvassdraget og Ytre Oslofjord.

Vi gjør oppmerksom på at det i nye tillatelser stilles krav til at vurdering av resultater fra overvåking etter vannforskriften og forurensningsforskriften skal sendes inn til Statsforvalteren innen 1. mars.

Andre kommentarer

Gjeldende tillatelser for Moss kommune sitt avløpsnett er av eldre dato. Statsforvalteren vurderer det nødvendig å revidere eksisterende utslippstillatelser slik at de samsvarer med dagens praksis, regelverk og faktiske forhold. Moss kommune må søke Statsforvalteren om ny tillatelse etter forurensingsloven for kommunens avløpsnett i Fuglevik og Kambo renseanlegg.

I årsrapporteringsskjema oppgir Moss kommune at det pågår større utbyggingsplaner i flere områder i kommunen og at det legges ned stor innsats for å ivareta vann, avløp og overvann. For Moss kommunes avløpsnett tilknyttet Fuglevik avløpsrenseanlegg rapporterer kommunen økt antall tilknytninger i 2025. Statsforvalteren er gjort kjent med at MOVAR IKS er forsinket med oppgradering av Fuglevik avløpsrenseanlegg og nedleggelse av Kambo avløpsrenseanlegg, som Moss kommune leder sitt avløpsvann til. Fuglevik avløpsrenseanlegg har i sin tillatelse skjerpede rensekrav fra

01.01.2026. Statsforvalteren understreker derfor at det er brudd på forurensningsloven § 7 å lede mer avløpsvann til et avløpsanlegg som er i brudd med krav i tillatelse og/eller regelverk.

Statsforvalteren registrerer at en stor andel av overløpsutslippet i 2025 skyldes én enkelt pumpestasjon på Moss kommunes avløpsnett til Fuglevik avløpsrenseanlegg (PA227). Denne pumpestasjonen har alene et utslipp på 40 753 m³, noe som utgjør 94,55 % av totalt overløpsutslipp. Utslipet begrunnes med store nedbørsmengder. Utslipet ledes til Værlebukta. Statsforvalteren presiserer at kommunen ved økt fare for forurensning skal iverksette tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere forurensningsfaren, jf. tillatelsens punkt 2.4. Videre har kommunen en tiltakspålagt jf. forurensningsloven § 7.

Til informasjon er det ikke tillatt å bruke overløp på avløpsnettet for å avlaste avløpsrenseanlegget. Dette er ikke i tråd med kravene i forurensningsforskriften §§ 14-5, 14-6 og 14-10. Avløpssystemet (ledningsnett og renseanlegg) skal utformes og vedlikeholdes slik at anleggene fungerer etter sin hensikt. Det skal legges spesiell vekt på å forebygge lekkasjer og begrense utslipp som følge av overløp. Ved utforming av anleggene må det tas hensyn til variasjoner i avløpsmengden i løpet av året.

Utslipet til Kureåa i 2024 ble fulgt opp med pålegg fra Statsforvalteren, saksnummer 2024/45475. Kommunen oppgir at utslippet til Kureåa i 2024 har blitt fulgt opp med undersøkelser. I rapportering for 2025 oppgir Moss kommune avvik som følge av grov feil i bunndyrprøvetaking Kureåa og Rørbekken. På spørsmål fra Statsforvalteren om oppfølging av avviket, bekrefter kommunen at avviket ble fulgt opp og lukket, og at konsulentfirmaet har gjennomført undersøkelser i henhold til deres veiledere og rutiner.

Kommunen opplyser om avvik i rapporteringsåret som har ført til utslipp av urensset avløpsvann til lokale resipienter. Kommunen fremlegger utslippshendelser til Vansjø, Vangsbekken og Sundet i rapporteringsåret. Statsforvalteren kan ikke se at de øvrige utslippene er meldt inn til oss. Vi minner om at kommunen skal varsle om akutte utslipp av miljømessig betydning, jf. tillatelsens punkt 10.4. Dere finner skjema på våre nettsider [Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#).

Konklusjon

Moss kommune har rapportert utfyllende for 2025.

Vi ser at et overløpspunkt på avløpsnettet til Fuglevik avløpsrenseanlegg står for 94,55 % av totalt overløpsutslipp på avløpsnettet til Moss kommune. Vi forutsetter at kommunen iverksetter tiltak jf. krav i tillatelsen og tiltakspålgten i forurensningsloven § 7.

Vi gjør for øvrig oppmerksom på at det vil være brudd på forurensningsloven § 7 å koble til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket eller gjeldende tillatelse.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. For Moss kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på to egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 10 600 kroner.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Anniken Kvam
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent